

Bc. Zdeněk Šenk

BEZPEČNOST A OCHRANA ZDRAVÍ PŘI PRÁCI

BOZP podle Šenka

prakticky a přehledně
podle normy OHSAS

- právní předpisy BOZP s odborným komentářem
- systémový přístup k BOZP podle normy OHSAS
- vzorové dokumenty a formuláře
- poznámky a doporučení autora

2. aktualizované vydání

edice práce | mzdy | pojištění

2012

V případě, že dojde k významným legislativním změnám v období mezi jednotlivými vydáními publikace, vyhledejte její aktualizaci na našich internetových stránkách

www.anag.cz

Aktualizaci zašleme zdarma na vyžádání

anag@anag.cz, tel.: 585 757 411

*Všechny právní předpisy, na které se v publikaci odkazuje, jsou
míněny ve znění pozdějších předpisů, pokud není výslovně uvedeno jinak.*

© Bc. Zdeněk Šenk, 2012

© Nakladatelství ANAG, 2012

ISBN 978-80-7263-737-9

Obsah

1. Úvod	5
2. Předmluvy	10
2.1 Předmluva Ing. Pavla Sodomky	10
2.2 Předmluva Ing. Milana Trčky	11
3. Použité definice a zkratky	13
3.1 Pojmy a definice	13
3.2 Zkratky	16
4. Požadavky na systém managementu BOZP.....	17
4.1 Všeobecné požadavky	17
4.2 Politika BOZP/koncepce SMBOZP	21
4.3 Plánování BOZP	22
4.3.1 Řízení rizik	22
Příloha č. 1 Doporučená osnova vnitřního předpisu – řízení rizik	38
Příloha č. 2 Hlavní zásady (z pohledu BOZP) pro zpracování obchodní smlouvy s dodavatelem služeb	43
Příloha č. 3 Metodika pro posuzování rizika FMEA.....	46
Příloha č. 4 Ovládání rizika.....	47
Příloha č. 5 Registr rizik.....	50
4.3.2 Požadavky právních a ostatních předpisů.....	51
Příloha č. 1 Základní registr právních předpisů	53
4.3.3 Cíle a programy BOZP	57
4.4 Implementace a udržování SMBOZP a provoz	60
4.4.1 Odpovědnosti, povinnosti a pravomoci	60
Příloha č. 1 Práva a povinnosti zaměstnanců.....	72
Příloha č. 2 Tabulka odpovědností za BOZP	76
4.4.2 Odborná způsobilost, výcvik a povědomí.....	78
Příloha č. 1 Popis pracovní náplně (vzorový formulář)	91
Příloha č. 2 Vzorová osnova školení	93
Příloha č. 3 Další kritéria pro posouzení zdravotní způsobilosti zaměstnance PPLS	95
Příloha č. 4 Efektivnost školení.....	98
Příloha č. 5 Ověření znalostí pohovorem – check-list	99
4.4.3 Komunikace, spoluúčast a konzultace.....	106
Příloha č. 1 Zástupce pro oblast BOZP.....	115
4.4.4 Dokumentace SMBOZP.....	116
4.4.5 Řízení dokumentů	119
4.4.6 Řízení provozu	121
Příloha č. 1 Agenturní zaměstnávání	124
Příloha č. 2 Azbest	126
Příloha č. 3 Bezpečnostní značky a signály	129
Příloha č. 4 Doprava.....	133
Příloha č. 5 Elektro a další V TZ	141

Příloha č. 6	Kategorizace prací.....	146
Příloha č. 7	Chemické látky a chemické směsi	149
Příloha č. 8	Odborná způsobilost.....	157
Příloha č. 9	Osobní ochranné pracovní prostředky.....	162
Příloha č. 10	Plán údržby strojního zařízení	170
Příloha č. 11	Práce ve výškách	173
Příloha č. 12	Pracoviště	177
Příloha č. 13	Rostlinolékařská péče.....	194
Příloha č. 14	Stavebnictví	196
Příloha č. 15	Stroje a zařízení.....	208
Příloha č. 16	Těhotné ženy a mladiství	214
Příloha č. 17	Poskytovatel pracovnělékařských služeb	220
Příloha č. 18	Zobrazovací jednotky	226
Příloha č. 19	Pracovní podmínky	228
Příloha č. 20	Infrastruktura.....	236
Příloha č. 21	Chov zvířat	242
Příloha č. 22	Práce v lese	244
4.4.7	Havarijní připravenost a reakce	246
Příloha č. 1	Požární ochrana	249
Příloha č. 2	Závažné havárie, nebezpečí výbuchu a komíny	255
4.5	Kontrola.....	261
4.5.1	Měření a monitorování výkonnosti	261
Příloha č. 1	Pracovní doba	263
Příloha č. 2	Měření a monitorování výkonnosti v oblasti BOZP v členění podle jednotlivých prvků normy	266
4.5.2	Hodnocení souladu	269
Příloha č. 1	Průběžné hodnocení souladu	270
4.5.3	Incidenty, úrazy, preventivní a nápravná opatření.....	271
Příloha č. 1	Praktický příklad řešení pracovního úrazu	287
4.5.4	Řízení záznamů	290
Příloha č. 1	Seznam záznamů BOZP.....	292
4.5.5	Interní audit	294
4.6	Přezkoumání systému řízení BOZP	299
5.	Závěr	300
6.	Použitá literatura a normy	302
7.	Věcný rejstřík	303

1. ÚVOD

Kniha „Bezpečnost a ochrana zdraví při práci prakticky a přehledně podle OHSAS“ nabízí přehledně zpracované informace, jak může organizace efektivně řídit svůj systém řízení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Pro osnovu knihy bylo použito seřazení kapitol podle jednotlivých prvků normy ČSN OHSAS 18001:2008 (dále jen „norma OHSAS“ nebo jen „OHSAS“). Odborně zpracovaný výklad problematiky BOZP je doplněn velkým množstvím názorných příkladů, včetně zdůraznění vazby na požadavky právních předpisů, tzn. na zákony, nařízení vlády a na vyhlášky. Kniha dává organizacím efektivní návod, jak zlepšovat svůj systém řízení BOZP. Zásady prezentované v publikaci dávají čtenářům ucelený přehled o novém přístupu k BOZP pomocí systémového myšlení, kdy je problematika BOZP seřazena do vzájemně propojených celků.

Knihu ocení všichni ti, kteří chtějí zásadním způsobem zlepšit a zefektivnit svůj systém řízení BOZP. Přístup autora knihy má základní znaky novosti, protože dílo pomocí nového přístupu (norma OHSAS) a na základě praktických příkladů i vzorových dokumentů usnadňuje pochopení a aplikaci důležitých zásad BOZP v každodenní praxi organizace. Celé dílo je zaměřeno na preventivní přístup k BOZP, a proto je zdůrazněna zásadní role vrcholového vedení organizace, vedoucích zaměstnanců a ostatních zaměstnanců, bezpečnostních techniků a zástupců zaměstnanců. Zodpovědné organizace si uvědomují strategickou povahu BOZP v jejich podnikání a především pro ně je tato publikace určena.

Cílem knihy je pomoci organizacím dosáhnout svých strategických cílů v oblasti BOZP, tzn. předcházet zraněním a poškození zdraví svých zaměstnanců. Hlavním cílem autora knihy bylo vnést touto publikací do přístupu k BOZP systém, řád a komplexnost.

Proč byl zvolen tento přístup k řešení problematiky BOZP?

- Zlepšovat oblast BOZP jen pomocí respektování požadavků právních předpisů nesměruje k trvalému zlepšování, protože právní předpisy nenabízí zaměstnavatelům žádný systémový nástroj, jak cíle dosáhnout.
- Právních předpisů a požadavků v nich obsažených je takové množství, že dosažení shody organizace s právními požadavky bez systémového přístupu je prakticky nemožné.
- Zatím nejlepším známým způsobem, jak trvale zlepšovat, udržovat a zvyšovat úroveň BOZP v organizaci, je implementace systému managementu BOZP podle normy OHSAS.

Co je předností této publikace?

- **Přehlednost** – jednotlivé základní oblasti BOZP jsou rozděleny do kapitol (členění podle normy OHSAS) s přílohami (praktické návody, formuláře, specifické oblasti BOZP),
- **Systémový přístup** – publikace je v tomto směru průkopnická (na trhu není kniha o BOZP zpracovaná touto formou). Je zajištěna provázanost mezi požá-

davky systémem managementu BOZP (norma OHSAS) a požadavky právních předpisů.

- ▶ **Ucelenost** – publikace je svým uceleným zaměřením (popisuje BOZP ve všech podstatných oblastech) vhodná pro většinovou cílovou skupinu odborných čtenářů a současně zůstává přes svůj široký záběr přehledná a srozumitelná.
- ▶ **Předání praktických zkušeností** – součástí knihy jsou desítky formulářů nebo návodů, jak řešit nebo zlepšit BOZP v organizaci. Současně jsou v publikaci uvedeny stovky praktických postřehů a námětů k naplňování požadavků právních předpisů nebo k ustanovením obsažených v normě OHSAS.
- ▶ **Odborný výklad k rozsudkům Nejvyššího soudu** – v odůvodněných případech je v knize uvedeno několik relevantních rozsudků Nejvyššího soudu. Rozsudek je ve stručnosti charakterizováno a závěry soudu pomáhají čtenářům nalézt nejlepší a také bezproblémová stanoviska při řešení specifických otázek BOZP.
- ▶ **Podpora při zlepšování SMBOZP** – publikace podporuje aktivity organizací, které mají zájem udržovat a zlepšovat svůj systém managementu BOZP (SMBOZP) a dodržovat tak svůj závazek k prevenci vzniku úrazů a poškození zdraví.

Zákonné předpisy stanovují minimální požadavky pro jednotlivé specifické oblasti pracovního života. Zákoník práce současně uvozuje pro tyto oblasti základní zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Jedná se o základní všeobecné požadavky, které mají platnost (až na pár výjimek) ve všech oblastech pracovního života.

Vše shora uvedené je určitým základem BOZP, je to minimum, které musí zaměstnavatelé beze zbytku splnit.

Když jsou právní předpisy minimum (základ) BOZP, co je potom maximum, nebo alespoň něco navíc nad povinnou část bezpečnosti práce?

Norma ČSN OHSAS 18001:2008

Norma OHSAS je nejlepší známý způsob jak řídit BOZP a jak systém managementu, který norma OHSAS do BOZP vnáší, zlepšovat.

Norma OHSAS prosazuje velmi důležitý požadavek, a tím je **prevence, především prevence vzniku úrazů a poškození zdraví**, a toto je zásadní nástavba nad minimální požadavky stanovené pro oblast BOZP právními předpisy.

Současně norma OHSAS velice důmyslně **vnáší do BOZP určitý řád**, a tím je systémový přístup.

Cílem této publikace je propojení legislativních požadavků pro oblast BOZP se systémovým přístupem prosazovaným normou OHSAS.

Autor knihy, pan Zdeněk Šenk, je špičkovým expertem, poradcem, lektorem a certifikačním auditorem v oblasti BOZP. Je jedním ze zakladatelů nového směru v oblasti BOZP „systémového přístupu k BOZP“. Je aktivním konzultantem a poradcem BOZP především v oblasti implementace systému řízení BOZP podle normy OHSAS. Je aktivním lektorem v řadě kurzů zaměřených na oblast BOZP se stovkami spokojených absolventů.

Je spoluautorem knihy Abeceda personalisty, část BOZP, autorem knihy 1309 testových otázek BOZP, které vydalo nakladatelství ANAG a autorem řady odborných článků, ve kterých novátorským způsobem přistupuje k řízení BOZP. Několik let byl předsedou zkušební komise pro zkoušky OZO BOZP (na základě akreditace Ministerstva práce a sociálních věcí).

Je důsledný v osvojování nových poznatků v oblasti BOZP a pomáhá prosazovat v rámci svých aktivit zásady správné praxe v oblasti BOZP.

Problematika BOZP a její právní rámec je velmi široký a nepřehledný, a proto jsou informace popsány následujícím způsobem:

- Systematický přístup k požadavkům stanoveným pro oblast BOZP je v knize zajištěn pomocí systémové normy OHSAS.
- Publikace je pro lepší srozumitelnost rozdělena do dvaceti základních kapitol, které souhlasí s členěním prvků/kapitol v normě OHSAS. V úvodu je kapitola vždy stručně charakterizována.
- Každá kapitola je rozdělena na dvě základní (zaměřením odlišné) části:
 1. **část „OHSAS“** – v knize je tato oblast popsána pod těmito třemi konstantními oddíly:
 - Charakterizace prvku normy OHSAS č. XY
 - Poznámka k prvku normy OHSAS XY
 - Úskalí – prvek normy XY
 2. **část „PRÁVO“** – v knize je tato oblast popsána pod těmito třemi konstantními oddíly:
 - Vazba prvku XY na právní předpisy
 - Úskalí – prvek normy XY (vazba na právní předpisy)
 - Přílohy kapitoly
- Část OHSAS/Oddíl **Charakterizace prvku normy OHSAS č. XY** – v oddíle je uvedena stručná charakterizace příslušné kapitoly normy OHSAS.
- Část OHSAS/Oddíl **Poznámka k prvku normy OHSAS XY** – v oddíle jsou uvedeny úkoly, které by měla organizace zajistit, aby naplnila požadavky kapitoly normy. Současně je snahou autora předat čtenářům svoje znalosti a dlouholeté zkušenosti z praktické implementace normy OHSAS nebo postřehy z auditů (certifikačních i dohledových) v rámci certifikačního procesu.
- Část OHSAS/Oddíl **Úskalí – prvek normy XY** – oddíl charakterizuje zásadní nedostatky nebo nepřesnosti při praktickém používání normy. Opět se jedná o nedostatky zjištěné v rámci poradenství a auditorské činnosti, případně se jedná o zprostředkované informace, např. z lektorské činnosti.
- Část PRÁVO/Oddíl **Vazba prvku XY na právní předpisy** – k prvku normy jsou přiřazeny související základní právní předpisy (označení v knize např. „§ 101 odst. 2 ZP“) a z nich vyplývající požadavky. V odůvodněných případech jsou pro přesnější vysvětlení problematiky doplněny i předpisy prováděcí nebo předpisy, které mají na danou problematiku zprostředkovanou vazbu. Požadavky právních předpisů nejsou autorem nijak upravovány, aby čtenář nemusel právní požadavek v přesném znění dohledávat a mohl v případě potřeby s předanou informací dále pracovat. Při snaze rozšířit rozsah poskytovaných informací je

současně zvažována i srozumitelnost a přehlednost předaných informací. Autor se neustále snaží sledovat hlavní cíl publikace, předat praktickou, přesnou a nezkrácenou informaci. U některých paragrafů je doplněno i tzv. „**Upozornění**“, ve které autor vyjadřuje svůj odborný názor, postřeh, doporučení nebo charakterizuje úkol, kterým organizace naplní požadavek právního předpisu. Pro větší přesnost předaných informací nechává autor vedle svých odborných názorů zaznít i tzv. právní názor. V několika případech je součástí informace k požadavku právního předpisu i „**Rozsudek Nejvyššího soudu**“, které je v dané problematice rozhodnutím konečným.

- **Část PRÁVO/Oddíl Úskalí – prvek normy XY (vazba na právní předpisy)** – oddíl charakterizuje zásadní nedostatky, nepřesnosti při praktickém naplňování požadavků právních předpisů nebo je popsána zásadní povinnost organizace, kterou je nutné pro naplnění požadavku právního předpisu organizací zajistit. Informace opět vychází z praktických zkušeností z poradenství a auditorské činnosti, případně se jedná o zprostředkované informace, např. z lektorské činnosti.
- **Otázky k prvku č. XY Autor odpovídá na nejčastěji pokládané otázky účastníků přednášek anebo na otázky, které mají úzkou vazbu na popisovanou problematiku.**
- **Přílohy kapitoly** – většina kapitol má svoje přílohy. Cílem je opět snaha předat co nejvíce praktických a srozumitelných informací. Nejpočetnější skupinu příloh má kapitola č. 4.4.6 Řízení provozu a je zde uvedena většina všeobecně realizovaných činností (doprava, zásady pro pracoviště a pracovní prostředí, kategorizace prací apod.) a současně jsou zde uvedeny alespoň některé specifické činnosti, např. práce s azbestem a nebo rostlinolékařská péče. V přílohách jsou uvedeny další související informace a především vzorové dokumenty a formuláře. Přílohy obsahují informace s vazbou na právní předpisy, ale i na normu OHSAS.
- **Cílem této knihy** je předat osobám, které mají vazbu na problematiku BOZP (odborně způsobilým osobám v plnění úkolů v prevenci rizik, poradcům v oblasti BOZP, lektorům, auditorům, personalistům a vedoucím zaměstnancům a dalším zájemcům o tuto problematiku) srozumitelnou formou co nejvíce praktických informací o problematice BOZP.
- **V knize jsou popsány** především takové oblasti BOZP, které mají široký záběr a mají všeobecnou platnost ve většině organizací (podnikatelské subjekty, státní správa a samospráva, veřejné služby apod.), s cílem zajistit v těchto subjektech pomocí této publikace základní povědomí o právních požadavcích BOZP a možnostech systémového přístupu k této oblasti.
- **V knize nejsou uvedeny** specifické informace BOZP o státní správě a samosprávě, o požadavcích pro školy, policii nebo vězeňství a také nejsou v knize řešeny specifické požadavky pro hasiče, pro nemocnice nebo např. pro práce prováděné pod zemí apod.

- V knize nejsou (až na několik výjimek) uvedeny odkazy ani informace o normách, aby se udržela přehlednost a srozumitelnost předávaných informací. Tyto informace lze nalézt v jiných publikacích vydávaných nakladatelstvím ANAG.
- **Tato kniha si neklade za cíl naprosto vyčerpávajícím způsobem řešit problematiku BOZP, ale upřednostněna je praktická stránka předávaných informací a snaha o systematický přístup.**
- Neustálou snahou autora při práci na publikaci byl tzv. „**Prvek novosti**“, tzn. předat nové, vlastní anebo z jiného pohledu popsané otázky, případně i sporné otázky, ale vždy s definovaným návrhem řešení, který směřuje k vyšší úrovni BOZP v organizaci.

- Požadavky nového právního předpisu nejsou do SMBOZP zcela zapracovány.
- Předpisy vnitřní s vazbou na BOZP a ostatní předpisy (ČSN, technické dokumenty apod.) nejsou v registru předpisů uvedeny, tzn. nejsou v řízeném režimu.

Vazba prvku 4.3.2 na právní předpisy

§ 349 odst. 1 ZP

Právní a ostatní předpisy k zajištění BOZP jsou předpisy na ochranu života a zdraví, předpisy hygienické a protiepidemické, technické předpisy, technické dokumenty a technické normy, stavební předpisy, dopravní předpisy, předpisy o požární ochraně a předpisy o zacházení s hořlavinami, výbušninami, zbraněmi, radioaktivními látkami, chemickými látkami a přípravky a jinými látkami škodlivými zdraví, pokud upravují otázky týkající se ochrany života a zdraví.

Upozornění

Zařazení technických norem do souboru ostatních předpisů je velmi náročný požadavek stanovený zákoníkem práce.

Zaměstnavatel musí s relevantními požadavky předpisů (právními i jinými) zaměstnance řádně seznámit.

Ne úplně jasná, ale zajímavá formulace:

- ustanovení je formulováno taxativně, tzn. velké množství předpisů není v ustanovení uvedeno – práce se zvířaty, práce v lese apod.,
- v ustanovení nejsou uvedeny vnitřní předpisy zaměstnavatele, které se běžně do ostatních předpisů zařazují,
- v ustanovení nejsou uvedena nařízení EU, která vstupují do našeho právního řádu přímo (některá nařízení musí být předmětem školení zaměstnanců).

Úskalí – prvek normy 4.3.2 (vazba na právní předpisy)

- V registru jiných předpisů nejsou uvedeny: návody na používání, pravidla pro nakládání s NCHLP, vnitřní bezpečnostní předpisy, havarijní a požární předpisy apod.
- K registru právních předpisů musí být doplněny ostatní/jiné předpisy, které se na organizaci vztahují, včetně technických norem (ČSN i ČSN EN), technických dokumentů a technických předpisů „pokud upravují otázky týkající se ochrany života a zdraví“ (viz § 349 ZP).

Otázka k prvku č. 4.3.2

Musí zaměstnavatelé respektovat směrnice a nařízení ES a jaké zásady platí pro normy ČSN?

Odpověď

Směrnice ES s problematikou BOZP jsou závazné pro stát. Česká republika musí transponovat zásady uvedené ve směrnici EU do určité doby do našeho právního řádu, tzn. zaměstnavatelé nemusí agendu kolem směrnic ES sledovat.

Nařízení ES vstupují do našeho právního řádu přímo a zaměstnavatelé musí relevantní předpisy respektovat a naplňovat jejich požadavky podobně jako u zákonů, nařízení vlády a vyhlášek. V současné době jsou aktuálním příkladem nařízení ES, která řeší chemické látky: nařízení (ES) č. 1907/2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek (nařízení ES); nařízení (ES) č. 1272/2008 o klasifikaci, označování a balení látek a směsí, o změně a zrušení směrnic 67/548/EHS a 1999/45/ES a o změně nařízení (ES) č. 1907/2006.

Normy ČSN je na základě definice uvedené v § 349 odst. 1 zákoníku práce nutné vnímat jako důležité informace pro udržování a zlepšování BOZP v organizacích. Relevantní ustanovení uvedená v normách ČSN musí být rovněž součástí školení zaměstnanců v problematice BOZP.

Příloha č. 4.3.2 – 1

ZÁKLADNÍ REGISTR PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ

Uvedený přehled některých právních a ostatních předpisů pro systém managementu BOZP je základním přehledem, který je třeba podle specifických podmínek konkrétní organizace doplnit.

K registru předpisů musí být doplněny specifické právní předpisy (např. při práci pod zemí) a dále musí být doplněny specifické ostatní/jiné předpisy, které se na organizaci vztahují, včetně technických norem (ČSN i ČSN EN), technických dokumentů a technických předpisů, „pokud upravují otázky týkající se ochrany života a zdraví“ (viz § 349 ZP).

Současně musí uživatel tohoto právního registru např. před auditem BOZP zajistit aktualizaci všech předpisů, které jsou pro organizaci relevantní.

ZÁKONY – číslo a název právního předpisu

zákon č. 12/1997 Sb., o bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích

zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí

zákon č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon) a o změně a doplnění některých zákonů

zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů

zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů

zákon č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií

zákon č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě

zákon č. 76/2002 Sb., zákon o integrované prevenci

zákon č. 86/2002 Sb., zákon o ochraně ovzduší

zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů

zákon č. 102/2001 Sb., zákon o obecné bezpečnosti výrobků

zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě

zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně

Otevřená křídla dveří a vrat vedoucí do venkovního prostoru nesmí ohrožovat provoz na přilehlých komunikacích a v případě ohrožení musí být provedena jejich aretace v krajních polohách.

Průhledné nebo prosklené dveře musí být ve výšce 1,1 m až 1,6 m nad podlahou náležitě výrazně označeny.

Kyvadlové (létací) dveře nebo vrata musí být průhledné nebo mít průhledné výplně a musí být zajištěna možnost jejich aretace v krajních polohách.

Nejsou-li prosklené nebo průhledné výplně dveří nebo vrat vyrobeny z nerozbitného skla nebo bezpečnostního materiálu a existuje-li nebezpečí zranění zaměstnanců v případě rozbití dveří nebo vrat, **musí být tyto výplně** zajištěny proti mechanickému poškození.

Posuvné dveře musí být vybaveny bezpečnostním mechanismem, který by zabraňoval jejich samovolnému vysunutí z rámu a vypadnutí.

VRATA

Sklopné a zdvižné dveře a vrata a otočná vrata musí být vybaveny bezpečnostním mechanismem zabraňujícím jejich nechtěnému pohybu.

Spodní hrana sklopných a zdvižných mechanicky ovládaných vrat musí být označena značkami (například šikmým bezpečnostním šrafováním).

Není-li zajištěn bezpečný průchod osob v bezprostřední blízkosti vrat určených pro provoz dopravních prostředků, zaměstnavatel zajistí samostatný vstup pro pěší; tento vstup musí být výrazně označen značkou a trvale volně přístupný.

Zúžené vjezdy a výjezdy pracovišť, určené pro pěší i pro provoz dopravních prostředků musí být opatřeny značkami označujícími riziko střetu osob s překážkami.

Značky musí být viditelné při otevřených vratech.

Dveře a vrata s automatickým ovládním nesmí svým pohybem ohrožovat zaměstnance a musí být učiněna taková opatření (například zřízením signalizace na obou stranách komunikace), aby nedocházelo ke srážkám dopravních prostředků.

Musí být vybaveny snadno rozpoznatelným a dostupným bezpečnostním mechanismem, případně vybaveny zvukovou a světelnou signalizací jejich pohybu. V případě výpadku energie musí být umožněno jejich ruční ovládní.

PRŮLEZNÉ OTVORY

Průlezné otvory musí mít dostatečné rozměry pro jejich používání osobami.

Průlezné otvory nesmějí mít žádný rozměr menší než 0,7 m ve stropech a 0,6 m u zřídka používaných vstupních otvorů do šachet nebo kanálů.

Uvedené rozměry vstupních otvorů nesmí být zužovány žebříky nebo stupadly.

- U relevantních organizací není řešena evakuace v případě povodně.
- Havarijní situace nejsou zahrnuty do registru rizik.
- O havarijních situacích se v rámci výměny informací o rizicích mezi zaměstnavateli na jednom pracovišti zaměstnavatelé neinformují.

Vazba prvku 4.4.7 na právní předpisy

§ 102 odst. 6 ZP

Zaměstnavatel je povinen přijmout opatření pro případ zdolávání mimořádných událostí, jako jsou havárie, požáry a povodně, jiná vážná nebezpečí a evakuace zaměstnanců včetně pokynů k zastavení práce a k okamžitému opuštění pracoviště a odchodu do bezpečí;

při poskytování první pomoci spolupracuje s poskytovatelem pracovnělékařských služeb.

Zaměstnavatel je povinen zajistit a určit podle druhu činnosti a velikosti pracoviště potřebný počet zaměstnanců, kteří organizují poskytnutí první pomoci, zajišťují přivolání zejména zdravotnické záchranné služby, Hasičského záchranného sboru ČR a Policie ČR, a organizují evakuaci zaměstnanců.

Zaměstnavatel je povinen zajistit ve spolupráci s poskytovatelem pracovnělékařských služeb jejich vyškolení a vybavení v rozsahu odpovídajícím rizikům vyskytujícím se na pracovišti.

§ 251 ZP

Odst. 1: Na zaměstnanci, který vědomě neupozornil nadřízeného vedoucího zaměstnance na škodu hrozící zaměstnavateli nebo nezakročil proti hrozící škodě, ačkoliv by tím bylo zabráněno bezprostřednímu vzniku škody, **může zaměstnavatel požadovat, aby se podílel na náhradě škody**, která byla zaměstnavateli způsobena, a to v rozsahu přiměřeném okolnostem případu, pokud ji není možné nahradit jinak.

Odst. 2: Zaměstnanec neodpovídá za škodu, kterou způsobil při odvracení škody hrozící zaměstnavateli nebo nebezpečí přímo hrozícího životu nebo zdraví, jestliže tento stav sám úmyslně nevyvolal a počínal si přitom způsobem přiměřeným okolnostem.

§ 2 odst. 1 písm. d), e) a f) zákona č. 309/2006 Sb.

Zaměstnavatel je povinen zajistit, aby pracoviště byla prostorově a konstrukčně uspořádána a vybavena tak, aby pracovní podmínky pro zaměstnance z hlediska bezpečnosti a ochrany zdraví při práci odpovídaly bezpečnostním a hygienickým požadavkům na pracovní prostředí a pracoviště, **aby:**

- d) únikové cesty, východy a dopravní komunikace k nim včetně přístupových cest byly stále volné,**
- e) v prostorách uvedených v písmenech a) až d) byla zajištěna pravidelná údržba, úklid a čištění,**

a způsob zpracování a vedení nezbytné dokumentace PO nebo některých jejích částí a základě stanovení podmínek požární bezpečnosti podle § 15 (např. pokyny pro činnost preventivní požární hlídky).

§ 3 odst. 1 vyhlášky č. 87/2000 Sb.

Před zahájením svařování se vyhodnotí podmínky požární bezpečnosti v prostorech, ve kterých se bude svařovat, jakož i v přilehlých prostorech, zda se nejedná o svařování vyžadující zvláštní požárně bezpečnostní opatření (§ 2 písm. g).

Při tom se hodnotí i požární nebezpečí, které představují hořlavé látky obsažené ve stavebních konstrukcích (např. stěnách, stropech, přepážkách).

Změní-li se podmínky požární bezpečnosti v průběhu svařování, lze v něm pokračovat až po novém vyhodnocení a zajištění odpovídajících základních nebo zvláštních požárně bezpečnostních opatření.

§ 3 odst. 10 vyhlášky č. 87/2000 Sb.

Svařování se nesmí zahájit, jestliže:

- a) nejsou stanovena požárně bezpečnostní opatření s ohledem na druh a místo těchto prací,
- b) svářeč a pracovníci zúčastnění na svařování a souvisejících činnostech nejsou prokazatelně seznámeni s podmínkami požární bezpečnosti,
- c) nejsou splněny podmínky požární bezpečnosti,
- d) svářeč na svářečském pracovišti nemůže prokázat svou odbornou způsobilost ke svařování doklady odpovídajícími normovým požadavkům nebo normativním dokumentům podle ČSN EN 45020 nebo vydanými v rámci oprávnění certifikačního orgánu akreditovaného v ČR; v případě, že není pro určitý druh svařování těmito předpisy odborná způsobilost stanovena, pak oprávněním odpovídajícím návodům výrobce nebo dovozce zařízení.

Upozornění

Ustanovení je vhodné kontrolovat i u cizích firem (dodavatelů) pracujících pro organizaci.

§ 4 odst. 1 vyhlášky č. 87/2000 Sb.

Po skončení svařování vyžadujícího zvláštní požárně bezpečnostní opatření se v rámci požárního dohledu zkontroluje požární bezpečnost svářečského pracoviště i přilehlých prostorů a zajistí se požární dohled ve stanovených intervalech (příloha č. 1).

Intervaly se stanoví se zřetelem na základní, případně specifické riziko svářečského pracoviště.

Nejkratší doba požárního dohledu je 8 hodin.

V odůvodněných případech, zejména při tepelném dělení kovů a u členitých prostorů, je třeba při stanovování doby, po kterou je třeba požární dohled provádět, přihlídnout k možnosti vzniku požáru i po 8 hodinách.

Upozornění

Požární dohled po skončení práce bývá podceňován (viz neustále se opakující případy požárů na stavbách). Jsou zaznamenány výjimečné případy, kdy začalo hořet po dvou, nebo

Upozornění

Pro posuzování rizika výbuchu není právním předpisem stanovena žádná zvláštní odborná způsobilost, tzn. tyto činnosti může zajišťovat OZO BOZP.

Autor doporučuje, aby se odborně způsobilá osoba prokázala před zahájením práce osvědčením o absolvování kurzu s touto tematikou nebo doložila reference o již realizovaných akcích.

BEZPEČNOST PŘI PROVOZU KOMÍNŮ A KOUŘOVODŮ**§ 1 odst. 1 a 2 nařízení vlády č. 91/2010 Sb.**

Odst. 1: Každý si musí počínat tak, aby při provozu komína a kouřovodu (dále jen „spalinová cesta“) a spotřebiče paliv nedocházelo ke vzniku požáru.

Odst. 2: Provoz spalinové cesty a spotřebiče paliv se považuje za vyhovující z hlediska požární bezpečnosti, jestliže se kontrola, čištění a revize spalinové cesty, čištění spotřebiče paliv a vypalování komína provádí způsobem a ve lhůtách stanovených tímto nařízením vlády, a pokud nejsou při jejich čištění, kontrole nebo revizi shledány závady.

§ 2 odst. 1 nařízení vlády č. 91/2010 Sb.

Kontrolu spalinové cesty provádí odborně způsobilá osoba, kterou je držitel živnostenského oprávnění v oboru kominictví.

§ 3 odst. 1 nařízení vlády č. 91/2010 Sb.

Čištění spalinové cesty provádí odborně způsobilá osoba, kterou je držitel živnostenského oprávnění v oboru kominictví; čištění spalinové cesty sloužící pro odtah spalin od spotřebiče na pevná paliva o jmenovitém výkonu do 50 kW včetně je možné provádět svépomocí.

§ 4 odst. 1 až 4 nařízení vlády č. 91/2010 Sb.

Odst. 1: Lhůty kontroly a čištění spalinové cesty během jejího provozu jsou stanoveny v příloze č. 1 k tomuto nařízení.

Odst. 2: Spalinovou cestu, na kterou je připojen spotřebič paliv a která nebyla v provozu od předchozí kontroly a čištění déle, než je doba vyplývající ze lhůt čištění spalinové cesty uvedených v příloze č. 1 k tomuto nařízení, není nutné do jejího opětovného uvedení do provozu kontrolovat a čistit; kontrola a čištění spalinové cesty se provede před opětovným uvedením spotřebiče paliv do provozu.

Odst. 3: U nepoužívaného komína, který je v ústí zabezpečen proti vnikání dešťové vody a je v místech připojení spotřebiče paliv řádně označen tabulkou s nápisem „Mimo provoz“ nebo jiným vhodným způsobem, se kontrola a čištění neprovádí.

Odst. 4: Lhůty vybírání pevných znečišťujících částí nahromaděných v neúčinné výšce komínového průduchu nebo kondenzátů ze spalinové cesty jsou stanoveny v příloze č. 1 k tomuto nařízení.

F

Fyzické osoby na pracovišti (§ 101 odst. 5 ZP) kapitola 4.3.1

H

Hasicí přístroj, periodická zkouška
(§ 9 odst. 5 vyhlášky č. 246/2001Sb.) příloha č. 4.4.7 - 1
 Hasicí přístroj, výška rukojeti, zajištění proti pádu příloha č. 4.4.7 - 1
 Hašení požáru, podmínky pro účinný zásah příloha č. 4.4.7 - 1
 Havarijní připravenost a reakce kapitola 4.4.7
 Hodnocení rizik písemně (§ 102 odst. 4 ZP) kapitola 4.3.1
 Hodnocení souladu kapitola 4.5.2
 Hodnocení souladu, průběžné, vzor formuláře příloha č. 4.5.2 - 1

Ch

Chemické látky a směsi příloha č. 4.4.6 - 7
 Chemické směsi, obal a balení
(§ 11 odst. 2 zákona č. 350/2011 Sb.) příloha č. 4.4.6 - 7
 Chemické směsi, označování
(§ 12 zákona č. 350/2011 Sb.) příloha č. 4.4.6 - 7
 Chlad, práce v zátěži chladem
(§ 7 nařízení vlády č. 361/2007 Sb.) příloha č. 4.4.6 - 19

I

Incidenty, úrazy, preventivní a nápravná opatření kapitola 4.5.3
 Index FAR příloha č. 4.4.6 - 4
 Informace a pokyny pro zaměstnance
(§ 103 odst. 1 ZP) kapitola 4.4.2
 Infrastruktura příloha č. 4.4.6 - 20
 Infrastruktura, definice, všeobecně příloha č. 4.4.6 - 20
 Integrace auditu BOZP s dalšími audity, s prověrkou kapitola 4.5.5
 Interní audit kapitola 4.5.5

K

Kategorizace prací, zařazování do kategorií
(vyhláška č. 432/2003 Sb.) příloha č. 4.4.6 - 6
 Kategorizace prací příloha č. 4.4.6 - 6
 Kniha jízd, denní evidence
(příloha č. 1 bod 3 nařízení vlády č. 168/2002 Sb.) příloha č. 4.4.6 - 4
 Kniha úrazů kapitola 4.5.3
 Kolektivní smlouva (§ 22 ZP) kapitola 4.1, 4.4.1 a 4.4.3
 Komíny a kouřovody, bezpečnost provozu příloha č. 4.4.7 - 2
 Komunikace pro pěší, pro dopravu
(čl. 5 přílohy k nařízení vlády č. 101/2005 Sb.) příloha č. 4.4.6 - 12
 Komunikace, spoluúčast a konzultace kapitola 4.4.3
 Koordinátor BOZP na staveništi
(§ 14 až § 18 zákona č. 309/2006 Sb.) příloha č. 4.4.6 - 14
 Kotelna nízkotlaká (čl. 12 nařízení vlády č. 101/2005 Sb.) příloha č. 4.4.6 - 12
 Kotelna nízkotlaká (čl. 12 nařízení vlády č. 101/2005 Sb.) příloha č. 4.4.6 - 20
 Kouření na pracovišti, zákaz kouření
(§ 103 odst. 1, § 106 odst. 4 písm. e) ZP) kapitola 4.4.1

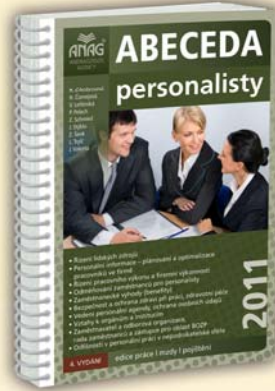
Rizika, výměna informací o rizicích (§ 101 odst. 3 ZP)	kapitola 4.3.1
Rizikové faktory pracovních podmínek (nařízení vlády č. 361/2007 Sb.)	příloha č. 4.4.6 - 19
Rizikové práce, evidence (§ 40 zákona č. 258/2000 Sb.)	příloha č. 4.4.6 - 6
Rostlinolékařská péče (zákon č. 326/2004 Sb.)	příloha č. 4.4.6 - 13
Rozměry pracoviště, stanovené rozměry	příloha č. 4.4.6 - 19
Ruční manipulace (§ 25a, § 28 až § 30 nařízení vlády č. 361/2007 Sb.)	příloha č. 4.4.6 - 19
R-věty, standardní věty, rizikovost (§ 12 zákona č. 350/2011 Sb.)	příloha č. 4.4.6 - 7
Ř	
Řidič-referent	příloha č. 4.4.6 - 4
Řízení dokumentů	kapitola 4.4.5
Řízení provozu	kapitola 4.4.6
Řízení rizik	kapitola 4.3.1
Řízení rizik, doporučená osnova vnitřního předpisu	příloha č. 4.3.1 - 1
Řízení záznamů	kapitola 4.5.4
S	
Scénář nebezpečí	příloha č. 4.3.1 - 4
Seznam záznamů BOZP	příloha č. 4.5.4 - 1
Schodiště (čl. 5 přílohy k nařízení vlády č. 101/2005 Sb.)	příloha č. 4.4.6 - 12
Signály dávané rukou (§ 5 odst. 9 a 10 nařízení vlády č. 11/2002Sb.)	příloha č. 4.4.6 - 3
Sirénová středá	otázka k prvku č. 4.4.7
Sklad pohonných hmot a hořlavín (čl. 11 přílohy k nařízení vlády č. 101/2005 Sb.)	příloha č. 4.4.6 - 12 a č. 4.4.6 - 20
Skladování zařízení sypkých hmot (příloha č. 5 nařízení vlády č. 378/2001 Sb.)	příloha č. 4.4.6 - 15
Skladování a manipulace (čl. 10 přílohy k nařízení vlády č. 101/2005 Sb.)	příloha č. 4.4.6 - 12
Skoronehoda - definice	kapitola 3.1, otázka k prvku č. 4.3.1
Směrnice ES a nařízení ES	otázka k prvku č. 4.3.2
Soukromé auto, pracovní cesta (§ 265 odst. 3 ZP)	příloha č. 4.4.6 - 4
Státní odborný dozor (zákon č. 174/1968Sb.)	příloha č. 4.4.6 - 5
Stavby, stabilita a mechanická odolnost (nařízení vlády č. 101/2005 Sb.)	příloha č. 4.4.6 - 20
Stavebnictví (zákon č. 183/2006 Sb., zákon č. 309/2006 Sb., nařízení vlády č. 591/2006 Sb.)	příloha č. 4.4.6 - 14
Strategický cíl BOZP	otázka k prvku č. 4.3.3
Stroje a zařízení (§ 4 zákona č. 309/2006 Sb., nařízení vlády č. 378/2001 Sb.)	příloha č. 4.4.6 - 15
Stroje a zařízení, údržba, revize (§ 4 odst. 1 zákona č. 309/2006 Sb.)	kapitola 4.4.6
Střechy (čl. 3.1 přílohy k nařízení vlády č. 101/2005 Sb.)	příloha č. 4.4.6 - 12

ANAG, spol. s r. o.
 Kollárovo nám. 698/7, 772 00 Olomouc
 tel.: 585 757 411, fax: 585 418 867
 e-mail: obchod@anag.cz
 www.anag.cz

Edice PRÁCE | MZDY | POJIŠTĚNÍ

Edice PRÁCE | MZDY | POJIŠTĚNÍ

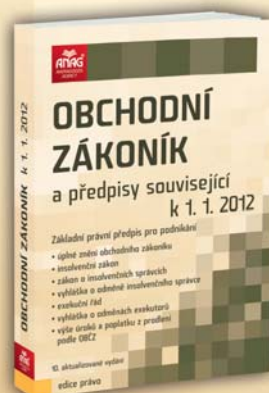
Edice PRÁCE | MZDY | POJIŠTĚNÍ

Edice PRÁCE | MZDY | POJIŠTĚNÍ

Edice PRÁVO

Edice PRÁVO